

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



Den 16 Januarii 1776. Tisdagen. N:o 5.

Böteborgs Allehanda.

Paris d. 25 Decemb. 1775. Sedan Hr. St. Germain's antråde til Krigsminstren, äro många förändringar gorda wid Militair-staten i Frankrike, hvilka, utom annat, medföra den besparing, at 40000 man mer än förut, och således 200,000 man ständige troppar kunna underhållas. = Landet Sex, i hvilket Hr. Voltaires Guds, Fernai är beläget, har Hans Maj: på det sätt befriat ifrån alla afgifter, at blott en summa af 30,000 Livres däraf framdeles kommer at betalas; en nåd, som Konungen wisat uppå Poërens ansöknig.

London d. 22 och 26 Dec. d:o. Om Fästningarnes Chamblee och St. Johns eröfring af Americanerne, är nu mera intet twifvelsmål. Hafwa Americanerne ordsat at glädja sig öfver sin framgång, så kunna de Kongl. tropparne å sin sida äfwen sägna sig öfver någre lycklige expeditioner, såsom at åtskillige Sjö-Städer i genom de Kongl. Skeppen blifwit stutne i brand och til stenhopar förvandlade. Början gordes i Massachusetts Bay med Staden Falmouth. Sedan fortsfors ända til Staden Halifax och NewYork. General Washington har genast underlåtit Gen. Congressen därom, på det man må tänka på medel deremot. = Med bemälte General har Congressen öfverenskommet huru nästa års Armees kommer at inträttas, och skal ofördrögeligen ännu 16000 man tagas i sold; med denna tillökning belöper sig Americaniska Armeen til 49,000 man, däraf 25,000 blifwa qwar wid Boston, 7000 gå til Mont Real och omliggande orter, 1500 til Dwebeck, 3000 Canadier och Milicen i de särskilde Provincier oberäknade. = Den betydliga Act, som affår Colonierne all handel, så länge Rebellionen warar, men twärtom uphåller de acter, som förorsakat misshälligheterna, samt auctoriserar wisse Commisariet at i Konungens namn lemna pardon och skadeslöshet åt alla Americaner, som wända om til lydaktighet, är nu affickad med en Fregatte ifrån Portsmouth. = Hofwet försummar likwäl inga anstalter at med Hårsmage utföra sine affigter. Slike felar icke, eller å Americanernes sida. = MontReal är d. 12 Nov. med capitulation öfvergången til Americanerne.

Rom d. 16 Dec. För detta Jesuitiske Generalen, Ab:t Riccis Leswernes beskrifning, som skal innehålla åtskillige intressante Anecdoter, håller nu på at tryckas i Florentz.

Ifrån Franken af d. 29 Dec. En wis hög Person har besunnet sig så opafsfig, at man frugtat för Des lif; men då Chiragran åter insunnet sig, har man anledning at hoppas god återställning.

Upsala d. 3 Jan. Utdrag af Uplands Läns Marktegångs Taxa för 1775. En Tunna Hwete 24 Dr. En d:o Råg, 16 Dr. En d:o Korn, 16 Dr. En d:o Malt 17 och En d:o Hafre, 10 Daler, alt S:mt.

CarlsCrona d. 5 Jan. Här i Staden äro, förlidet år, uti Amiralitets Församlingen, fødte 353 barn, 187 gosse- och 166 flick- barn, hwaribland warer 18 wägta och 11 dödfödde, wigde 76 par, döde 259 personer. Uti Stads Församlingen, fødte 60 barn, wigde 20 par, döde 56 personer. Uti Tyfka Församlingen,

födde 21 barn, wigde 10 par och dödde 22 personer. Summa: födde 434, wigde 106 par och dödde 337 person.r.

Woreksping d. 5 Jan. Förlobet är äro härstädes, uti S:t Olaf Församling, wigde 72 par, födde 205 barn, dödde 321 personer. Uti S:t Hedwigs Församling, wigde 3 par, födde 6 barn, dödde 7 personer. Uti S:t Johannis Församling, wigde 20 par, födde 72 barn, dödde 95 personer.

Lund d. 11 Jan. Linguarum Orient. Adjuncten i Upsala, Hr. Magist. Videnskiäst har hos Hans Kongl. Majt i underdånighet anhållet om befordran til den här lediga LL. DD. Profesionen.

Swersätning af et moraliskt stycke utur Mercure de France för Aug. månad, 1775.
Förelätt. Se föreg. Nummer.

Gudinnan, som wille indela människorna i wisa slægter, befalte sedan, at alla barn skulle begifwa sig til sina werkelige föräldrar. Strax såg man en stor del af församlingen byta ställen, och liksom dragas af naturlig drift til sine egne. Det war en alt för bedröfwelig syn at se Stamsäder för talrika familjer i et ögnablick mista alla sina barn, och deremot en hop ogifte betungas af en anwändig myckenhet. Man såg å ena sidan den öfwergifne faderlöse finna en rik sa, och förenas med en förnamn slägt, och å andra, en förmodad rik arfinge nedkasta sig för den, som han fort förut befalte som husbonde. Dessa omfliften hade kunnat söda utaf sig bittra slagomät, om icke olyckan warat nästan allmän, och slästa delen af dem, som nu förlorat sina barn, ej åter funnet dem i sina bästa wänners eller besitters händer.

Sedan nu hwar och en blifwet satt i besittning af sina rättigheter, och den naturliga ordningen återställd bland slägterne; hörde man den 3:dje befallningen förkunna, at alla hederlige ämbeten skulle tilldelas dem, som hade bästa förtjenst och Rickelighet. Starkt folk, de som woro af en wacker wär, och de, som ägde stora rikedomar onmätte sig strax med förtrostan; men, som de icke kunde emotstå spegelens glants, stucko de sig undan i hopen. Gudinnan pröfwade hwar och en särskilt för spegele: och jag såg en stor del wända bort ansigtet, emedan de utan twifwel erkände sin swaghet, och märkte, det de icke hade nog förtjenst at yrka några fordringar. Inge andre, än de, som woro werkeligen dygdige, lärde, eller utmärkt sig genom wetenstaper, wapen, handel och konster, kunde tåla des glants. Gudinnan samlade en liten hop utur den oräkneliga myckenheten, som med en tyft wördnad betraktade henne; men, som hon wille at alla ämbeten skulle blifwa wärdige besatte, fördelste hon åter denna lilla flocken i smärre Classer, då de alla belöntes efter gifswor och förtjenst.

Då nu denna ransafning war slutad, fingo Karlarne sit afsked, och i et ögnablick såg man sätet betäkt med fruntimmer. Mit hjerta ryfste, då jag märkte denna älskanswärde troppen skulle undergå sanningens grannning. Man kan lätt föreställa sig hwar fäseligt buller och oreda här war, då så många fruntimmer talade på en gång. Fåfångt befalte hon tyfnad, hon måste bruka afswar, innan hon kunde bringa dem at tiga. Då de nu weste, at könets wigtigaste twif om rang och förretråde här skulle afdomas, utbreddo sig förwirrellen öfwer alt och gaf anledning til många tråtor. De orden härkomst, skönhet, arwighet, insigter och rikedomar gifwo et genomträngande genljud ifrån alla sidor. Somliga bröstade sig af sina munnens förtjenst, under det andra sökte draga fördel af det wälde, de hade öfwer dem; somliga berömde sig af en beständig tyfhet, då andra struro af det stora antal barn, de födt til werlden, några råknade sig til förtjenst at de härstammade ifrån förnämas föräldrar, andra deraf, at deras barn swängt sig up til de högsta äreställnen.

Den ena sökte lysa igenom det hon dansade wäl, och en annan igenom sin behagelig
 ga röst: med et ord: man såg här intet annat än ömra ögnkast, nickningar, spel
 med jossfrävarne, intagande, förargeliga och hotande mimer, förskälda suckningar, och
 alla de konstler, som frun inren wänligen använda til at fångsla wårt kön. För at
 sluta tråtan, befalte Gudinnan, at de skulle intaga sina rum efter mer och mindre
 skönhet. Denna befattning smickrade dem öfvermåttan, och större delen använde
 all möjelig konst för at synas til sin fördel. De, som trodde sig äga behagelig gång
 och wärt, sökte tillfälle at gå af och an, lättes göra seltig, at de måtte få lä-
 genhet wisa sig i den wäst förtedande ställning. De som hade wacker bröst, word
 nog befallsamme at lysa up hufswudet. Somlige höllo handen öfwer ögonen under
 föremåding at så mycket nogare betrakta Gudinnan; men egenteligen til at wisa
 en wacker arm och röda händer. En ny glädie uppades, då de fingo weta, at de
 ägde frihet wara sine egne domare i denna wigtiga sak, och at hwar och en skulle
 intaga den rang, som hon trodde tillhöra sig, sedan hon betrattat sig i spegelen.
 Slutet härnäst.

*) För Herr West Syd-wäst, som wint i Hwad Nytt N:o 9=10 wil jag be-
 rättas en löjelig händelse: min granne hade en ung-tupp, som got som han waret
 rasande, så snart det blef mörkt om qvällarna. Wid efterseende, hwad som kunde
 jätta honom i en sådan rörelse, fann man i en wrå et still-hufswud, som lysse i mör-
 kret: och sedan det war borttaget, teg ung-tuppen. Om man utsätter: Winden öf-
 stelig, så låter och det still-hufswudet wara ur wägen rögt, som han hwäst öfwer. Hjel-
 per mer det, så må han gå til någon bekedelig Gumma, som låser för barn, och lära sig
 Swenska. Underligt är just intet, om ingen wil ansöwro skepp i en så okunnogs händer.
 *) Insändt.

Flera Magistratens författningar och Bref hafwa förbudet at åka på ståde in-
 om Staden, utan dånjelkor. Det synes, som skulle påminnelsen här om å nyo
 behöfwas; ty man har redan sedt några oförstigtige städtörare, utan minsta åttwar-
 ning, löra emot folk, som waret i fara at blifwa öfwerkörde och lembrutne. Wen
 förordningen är redan gammal, och många unge Herrar, hafwa kort minne: drän-
 garnas tillagenhet behöfwes ej nämnas.

Stiftlige hafwa i desse dagar blifwet arresterade, som under kapprockarne buret lysan-
 de lykor, men straxt blifwet skalde på fri fot, emot borgen. Kl. half til 7 i går aftons
 togs en Selbat i arrest för brott emot Lyktsförordningen af Stads-bud, Öfwer- och
 Under-Stult, dock med mycket bång och genstråfwoghet. Han skal utlåtet sig, at
 han war Kronans Karl och gick med Ordres.

Om det förslag winner bifall, som en wif Medborgare säges willa upgifwa,
 at af de inlämlade böcker framdeles få en fond til Lyktors upfattande och under-
 hånande på husen här i Staden; så sluppe man omwägar och et Martialiskt säll-
 skap, til Högwakten, då man, af händelse, utan lyfta går at besöka sina närma-
 ste grannar.

Resande den 12, 13, 14, 15. Inpakerade: Öfwer-Fågelmästarer Brummer,
 Fändric Bäarnhielm, Fourier Ridberg. Utpakerade: Öfwersten och Ridd. De-
 uer, Lieuten. Förlisch, Fändr. Belfrage, Capitain Grubbe.

Windens här den 12, 13, 14 och 15 merändels waret NordOst, med starkt frost. Söndagen war i synnerhet stark blåst. *

* Til Swar uppå Herr WestSydwests anmärkning i Hwad Nytt, N:o 9-10, ländar, at man framdeles för at lämpa sig efter hans begrepp, i Skillet för w. D. och w. S., etc., skal sätta uttryckeligen, Winden Ostlig, Winden Sydlig, etc. Det är långt ifrån wår föresats, at igenom utsättandet af windens förändring, åstadkomma någon förändring i Hr WestSydwests, eller någon annans hjerna, Compass, eller näringsfång. Man måste likwäl tilstå, at Herr WestSydwest, är nog ensalbig, som icke allenast self, utan ock igenom sine grammar, sökte strecket W. D. på Compassen; och ingen lärer undra, at han lagt up sin skuta; ty hwilken Redare wil wäl betro honom Skepp at föra, med mindre han får en försaren Stryman. Et ord i förtröende, Min Herr WestSydwest, eder Critique betyder, som sagt war, ingen ting. Utgifware.

Torgpriser woro förliden Lördag: En Tunna Råg 17 D:r, Heter d:s 12 D:r. Et lass Ählwed 2 D:r 16 s., d:o Furu 2 D:r. Et L.pd. Lake 5 Daler, alt S:mt.

Wexel-Cours d. 16 Januarii.

Amsterd. 65 en sjerdedels = Mark Rint.
Hamburg 69 a 69 en sjerdedels Mark Rint.

Kundgörelser.

Til salu utskudes i sjerdedels, förmedlat til i ottondedels mantal, af Skattehemmanet Utby Backegården, beläget uti Säswebals Härad och Partille Sotn, som innehafwer fem Tunnelands Åkerjord til utsäde, och 40 a 50 Sprötkärror godt Hårdwalls hd uppå gödslade ångar; men utan någon åbygnad. Och betalas för denna Hemmansdel årligen i Skatt, fyra D:r 16 öre S:mt, samt tager del uti kåstnaden til Stads Soldatens underhållande til i sextondedel uti Noten. Skulle någon wåra wågad at sig tilhandla hela sjerdedelen, är det åfwen uplåtet, och kan efter ägandomens öfwerseende, om köpets afflutande, hogade köpa e; derom, med Råmndemannen, Anders Utberg på Utby, Store Sörgården, sig anmäla.

För någon tid bleswo på Stora Klippan bortskulne, en hwit blommerad Podesois fortel med krus, och en swart Saloppe, med breda spetsar; bägge persblar helt nye. Den som härom kan lemna tilförlätelig underrättelse til Utgifwaren, undfår hederlig betöning. Skulle någondera delen wåra såld eller pansatt, inlösas de af ägaren och tjufwens namn förtiges.

En brun slädesputa af Rin, bles funnen, den 12 dennes om afstonen, wid Kongspporten; ägaren kan återfå henne hos Stadswaktmästaren Udström.

Papper, tjenligt til Maculatur, finnes til salu, hos Utgifwaren.

Fänsende til Herr Schindlers opafplighet blifwer i dag d. 16 Jan. ingen Concert upförd på OstIndiska Compagniets hus. Om nästa Concert, skal man lemna underrättelse i Tidningarna.

Prånummerationer emottagas ännu af Collega Molin. Främmande Prånummeranter adressera sig til närmaste PostContoir. De som hafwa kundgörelser at inför, behagade inkomma med dem, så tidigt, som mögeligt är.

Rättelse uti N:o 3, på sista sidan, står Ostindiga, läses: Ostindiska.

N:o 6 utkommer nästkommande Fredag.